

ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФСКИ)

НА

V-ТО ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ.

ВЪ ВЕЛИКО-ТЪРНОВО

Отваряне и I заседание, четвъртъкъ, 9 юний 1911 г.

Въ 9 ч. сутринята г. г. народнитѣ прѣдставители се събраха въ заседателната стая на Народното събрание (Читалището „Надежда“ въ Велико-Търново).

Тържественото отваряне на V-то велико Народно събрание стана по слѣдната програма:

Въ 9³⁰ ч. прѣди пладне единъ топовенъ салютъ отъ 21 гърмежа извѣсти тръгването на Негово Величество Царя отъ царската резиденция. Въ 10 ч. Негово Величество Царьтъ се отправи за Народното събрание по слѣдующия церемониялъ:

Едно отдѣление конни стражари.

Два взвода отъ царския Лейбъ-гвардейски коненъ полкъ.

Придворни екипажи.

Негово Величество въ каляска.

Отдѣсно на царската каляска, началникътъ на великотърновския гарнизонъ, на конь.

Отлѣво на царската каляска, командирътъ на Лейбъ-гвардейския на Негово Величество коненъ полкъ, на конь.

Два взвода отъ царския Лейбъ-гвардейски коненъ полкъ.

Великотърновскиятъ гарнизонъ съ знамена и музика бѣ поставенъ въ шпалиръ отъ царската резиденция до Народното събрание.

Една рота почетенъ караулъ дочака Негово Величество до входа на Народното събрание.

Министерскиятъ съвѣтъ посрѣщна Негово Величество на прѣдверието у входа на Народното събрание.

Пристигането на Негово Величество се събщи на Събранието отъ прѣдседателя на Министерския съвѣтъ, г. Иванъ Евстратиевъ Гешовъ.

Негово Величество влѣзе въ залата на Народното събрание, прѣдшествованъ отъ Министерския съвѣтъ и послѣдванъ отъ гражданската и военната си свити, и всрѣдъ продължително ржкоплѣскане и викове „ура“ се възкачи на прѣстола.

Министерскиятъ съвѣтъ и св. великотърновскиятъ митрополитъ Негово Високопрѣосвещенство г. Антимъ застанаха отъ дѣсената страна на прѣстола, гражданската и военната свити на Негово Величество — отъ лѣвата.

Нейно Величество Царицата и Негово Височество Князь Кирилъ Прѣславски бѣха въ специална отредена ложа.

Като се възкачи на прѣстола, Негово Величество отвори V-то велико Народно събрание съ слѣдното привѣтствено слово:

„Господа народни прѣдставители,

„Изпълнявайки чл. 140 отъ конституцията, азъ ви свикахъ, въ слѣдствие прогласяването независимостта на Българското царство, за да разгледате приетото въ послѣдната сесия на XIV-то обикновено Народно събрание прѣдложение за измѣнение на конституцията.

„Господа народни прѣдставители,

„Гениятъ на България, който е окрилялъ винаги нейнитѣ надежди и я е поддържалъ вѣчно бодро, даже въ години на най-тежки изпитания, той гений, на който ние дължимъ българското възраждане и новия политически животъ на отечеството ни, нека и тоя пътъ ви бѣде ржководителъ.

„Като призовавамъ благословението на Всевишния върху вашата народополезна дѣйностъ, прогласявамъ за открито V-то велико Народно събрание.

„Да живѣе България!

Фердинандъ.

„Приподписахъ:

И. Гешовъ, прѣдседателъ на Министерския съвѣтъ и министъръ на външнитѣ работи и на изповѣданията.

А. Людскановъ, министъръ на вътрѣшнитѣ работи.

С. Бобчевъ, министъръ на народното просвѣщение.

Т. Теодоровъ, министъръ на финанситѣ.

П. Абрашевъ, министъръ на правосѣдието.

Генералъ-майоръ Н. Никифоровъ, министъръ на войната.

Д. Христовъ, министъръ на търговията и земледѣлието.

А. Франгя, министъръ на общественитѣ сгради, пътищата и съобщенията.

Послѣднитѣ думи на Негово Величество бидоха съпроводени отъ бурни „ура“ и продължителни ржкоплѣскания на мнозинството.

Негово Величество Царьтъ, прѣдшествованъ отъ Министерския съвѣтъ и послѣдванъ отъ граждан-

ската и военната си свити, излѣзе отъ засѣдателната зала и се завърна по същия редъ и овации въ царската си резиденция.

Излизането на Негово Величество отъ Народното събрание се извѣсти съ топовенъ салютъ отъ 21 гърмежа.

Нейно Величество Царицата и Негово Височество Князь Кирилъ Прѣславски бѣха изпратени съ бурни ржкоплѣскания.

Слѣдъ туй Негово Високопрѣосвященство св. великотърновскиятъ митрополитъ г. Антимъ, въ съслужение съ търновското духовенство, извърши водосветъ.

Слѣдъ водосвета, подведоха се подъ клетва: отъ Негово благоговѣйство свещеникъ Стефанъ Ганчевъ — присѣтствующитѣ г. г. народни прѣдставители отъ източно-православно вѣроизповѣдание; (При произнасяне отъ свещеника думитѣ въ клетвата „... да имамъ единичко прѣдъ очи общото благо на народа и на Царя...“, обадиха се отъ крайната лѣвица: „Не — на Княза“, а отъ мнозинството — „На Царя, на Царя!“) отъ Мустафа Ходжаолу Кеременчели — г. г. народнитѣ прѣдставители отъ мохамеданско вѣроизповѣдане; и отъ хахамина Шимонъ Н. Барухъ — народниятъ прѣдставителъ г. П. Фархи.

Слѣдъ това г. г. министритѣ и народнитѣ прѣдставители заеха мѣстата си.

Министъръ-прѣдседателъ И. Гешовъ: Г. г. народни прѣдставители! Чл. 145 отъ конституцията гласи тъй: (Чете) „Прѣдседателъ, подпрѣдседатели и потребното число секретари се избиратъ отъ самото Събрание изпомежду членовѣтъ му. А прѣди избирането имъ прѣдседателствува най-стариятъ по години изпомежду членовѣтъ на Събранието“. Като най-старъ по години, г. г. народни прѣдставители, е уважаемиятъ нашъ другаръ г. Марко Балабановъ, (ржкоплѣскане и викове „ура“) и азъ го моля да заеме прѣдседателското мѣсто, което той, впрочемъ, тъй много заслужава.

(Народниятъ прѣдставителъ г. Марко Балабановъ, вѣрѣдъ продължителни ржкоплѣскания отъ всички прѣдставители и викове „ура“, заема прѣдседателското мѣсто)

Прѣдседателъ М. Балабановъ: Г. г. народни прѣдставители! Благодарение на възрастта си, азъ имамъ рѣдката честъ да заема този постъ, постъ най-високъ, постъ, какъвто единичкъ едно велико Народно събрание може да даде на единъ свой членъ. Като такъвъ позволете ми, г. г. народни прѣдставители, да отправя моитѣ сърдечни, моитѣ горещи привѣтствия и честитвания къмъ българския народъ, свиканъ да упражни едно свое суверенно право въ настоящия случай. Азъ съмъ толкова по-честитъ, г-да, защото, като се явявамъ тукъ, прѣдъ васъ, азъ се прѣвасямъ 33 години назадъ и си спомнямъ, какъ българскиятъ народъ тогава се събираше да създаде княжество и да покаже пътя, по който, ако върви това княжество, може да има честити съдбини. Тогава създадохме княжество; днесъ ние сме събрани, г. г. народни прѣдставители, да създадемъ царство. Врѣме кжео, по България въ това малко врѣме на прѣдна гигантски. Тя видѣ народна иерархия, видѣ война освободителна, видѣ създадено българско княжество, вижда сега и независима държава подъ името „Българско царство“.

Благодарение, г-да, пакъ ще кажа, на моята възраст, впрочемъ непровѣрена, че ми се даде възможностъ да дойда тукъ, да взема участие въ онази дѣятелностъ, която се изисква, за да се утвърди това, което се придоби съ толкова трудъ.

Азъ съмъ убѣденъ, че по-младитѣ братя на бившитѣ дѣйци по българското възраждане, че синоветѣ на прѣдшественицитѣ ни ще покажатъ такава рев-

ностъ и такава усърдие за закрѣпването на новото положение въ България, какъто показаха тѣхнитѣ прѣдшественици. Вѣрвамъ даже нѣщо повече, защото тогава бѣха други условията, при които дохождаха тукъ народнитѣ прѣдставители, а сега съ свършено други — вѣрвамъ, че отъ нашата законодателна дѣятелностъ тукъ България нѣма, освѣнъ да види благо и щастие.

Да живѣе България! (Бурни и продължителни ржкоплѣскания и викове „ура“)

По установения редъ, трѣбва да се наредятъ около мене двама секретари. Като такива посочвамъ: първо, народния прѣдставителъ г. Стоянъ Русевъ.

Народнитѣ прѣдставители: Приетъ, приетъ.

Прѣдседателъ: Моля го да заеме мѣстото си. За втори секретаръ прѣдлагамъ г. Димитра Йоцовъ. Ако Събранието го приема, моля г. Йоцова да дойде и заеме мѣстото си.

Народнитѣ прѣдставители: Приетъ.

Прѣдседателъ: За прѣброителъ прѣдлагамъ народния прѣдставителъ г. д-ръ Никола Георгиевъ отъ Силистра. Ако Събранието го одобрява, моля да заеме мѣстото си.

Народнитѣ прѣдставители: Приетъ.

Прѣдседателъ: За втори прѣброителъ прѣдлагамъ г. Илия Бобчевъ.

Народнитѣ прѣдставители: Приетъ.

Прѣдседателъ: За провѣрителъ прѣдлагамъ г. д-ръ Асѣна Златевъ.

Народнитѣ прѣдставители: Приетъ.

Прѣдседателъ: За втори провѣрителъ прѣдлагамъ г. Харалампия Вълчановъ.

Народнитѣ прѣдставители: Приетъ.

Прѣдседателъ: Съ туй врѣменното бюро е съставено.

Ще помоля г. г. народнитѣ прѣдставители да пристѣпимъ къмъ избирането на постоянно бюро.

Отъ министритѣ: Днесъ да се избере само прѣдседателъ.

Министъръ-прѣдседателъ И. Гешовъ: Понеже списъкътъ на г. г. народнитѣ прѣдставители по азбученъ редъ още не е приготвенъ, то сега ще се четатъ имената имъ споредъ списъка на Министерството на вътрѣшнитѣ работи — по окръжи. Затова моля всичкитѣ г. г. народни прѣдставители да присѣтствуватъ тукъ, защото не се знае, кога ще имъ дойде редътъ, за да си пуснатъ бюлетината.

Прѣдседателъ: Давамъ 5 минути отидихъ, за да си напишатъ г. г. народнитѣ прѣдставители бюлетинитѣ — за избиране само на прѣдседателъ.

(Слѣдъ отидихъ)

Прѣдседателъ: Петтѣ минути ми наха; пристѣпваме къмъ гласоподаване.

Моля секретаря г. Стоянъ Русевъ да чете списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители, а послѣднитѣ да гласоподаватъ.

Секретарь С. Русевъ: (Чете списъка и присъжествуващитѣ г. г. народни прѣдставители пускатъ въ урната бюлетинитѣ си)

Бургазки окръгъ. Желчо Желѣзовъ, Димитъръ Костовъ, Иванъ Кривошиевъ (отсъствува), Еню Топаловъ, Антонъ Франга, Кирчо Кирчевъ, д-ръ Цою Тотевъ, Антонъ Страшимировъ, Георги Николовъ, Алексъ Маринковъ, Стоянъ Овчаровъ, Иванъ Поповъ, Василаки Радовъ, Марко Турлаковъ, Георги Хънковъ, Никола Монева, Христо Балабановъ (отсъствува), Борисъ Вижевъ (отсъствува), Иванъ Петровъ (отсъствува), х. Георги х. Петровъ, Янчо Михайловъ, Никола Караджовъ, Георги Стояновъ, Димитъръ Нарлиевъ, Петъръ Папанчевъ, Константинъ Илиевъ, Атанасъ Славовъ, Ной Марковъ, Георги Доланчиевъ, Василь Бояновъ, Янко Сакъзовъ, д-ръ Петъръ Джидровъ, Илия Януловъ, Иванъ Желевъ, Дончо Чиликовъ, Иванъ Парушевъ.

Илѣвенски окръгъ. д-ръ Василь Радославовъ, Янко Веселиновъ, Ненчо Галевъ, д-ръ Асѣнъ Златевъ, Христо Пановъ, Илармонъ Драсовъ, Иванъ Нанковъ, Крачунъ Коновъ, Димитъръ Христовъ, Иванъ Балтаджиевъ, Генчо Бойчиновъ, Янчо Влаховъ, Ламби Цанковъ, Георги Икономовъ, Никола Вешовъ, Стоянъ Горановъ, Тома Поповъ, Панайотъ Чорбаджиевъ, Иванъ Рачевъ, Пантелей Бурмовъ, Бочо Лачовъ, Игнатъ Вълчевъ, Велико Ангеловъ, Коста Витановъ, Александъръ Димитровъ, Цою Матовъ, Велю Диковъ, Никола Митковъ, Иванъ Гешовъ, Димитъръ Яблански, Петко Момчиловъ, д-ръ Христо Стойчевъ, Власи Власковски, Дамянъ Неновъ, Никола Шивачевъ, Георги Семерджиевъ.

Русенски окръгъ. Георги Губидѣлниковъ (отсъствува), Евтимъ Георгиевъ, Иванъ Симеоновъ, Георги Геровъ (отсъствува), Петъръ Черневъ, Янко Ганчевъ, Константинъ Кръстевъ, Георги Недковъ, Филиппъ Цвѣтковъ, Иванъ Мънзовъ, Гено Кираковъ, Нягулъ Нягуловъ, Станчо Андрѣевъ, Диню Рашевъ, Димитъръ Людскановъ, Хафузъ Алиевъ, Недю Николовъ, Руси Тончовъ, Вълчо Георгиевъ, Христо Яниковъ, Станю Поповъ, Вълчо Енчевъ, д-ръ Никола Георгиевъ, Петъръ Пашевъ, Исмаилъ Ахмедовъ, Назифъ Салимовъ, Иванъ Абрашевъ, Иванъ Еневъ, Георги Пиковъ, Михаилъ Михайловъ, Алишъ Карахановъ, Исмаилъ х. Махмудовъ, Георги Мартиновъ, Атанасъ Изворовъ, Илия Спасовъ, Боянъ Ханджиевъ, Мехмедъ Ефендиевъ, Едхемъ Салиевъ, Димитъръ Икономовъ, Никола Поповъ, Стефанъ Панчевъ, Ахмедъ-Бей х. Неджибъ-Бѣевъ.

Търновски окръгъ. Александъръ Пенчевъ, Йорго Найденовъ, Никола Димовъ, Петъръ Филевъ, Панайотъ Герчевъ, Господинъ Тодоровъ, Димитъръ Страшимировъ, Недѣлко Атанасовъ, Маринъ Янковъ, Цанко Бакаловъ, Атанасъ Д. Буровъ, Радко Добревъ, Христо Цаневъ, д-ръ Иванъ Момчиловъ (отсъствува), Цончо Боневъ, Маринъ Мичоровъ, Панайотъ Мичевъ, Стоянъ Трифоновъ, Петко Теодоровъ, Стефанъ С. Вобчевъ, Петко Георгиевъ, Тодоръ Михайловски, Стефанъ Лафчиевъ, д-ръ Генчо Генчевъ, Георги Стойчевъ, Димитъръ Добревъ, Иванъ Пецовъ, д-ръ П. Цончевъ, Иванъ Паяковъ, Цанко Стойчевъ, Петъръ Пешевъ, д-ръ Т. Хинковъ, Лазаръ Лазаровъ (отсъствува), Димо Платикановъ, Иванъ Стойчевъ, Кръстю Пастуховъ, Андрѣй Коновъ (отсъствува), Александъръ Стамболийски, Никола Константиновъ (отсъствува), Атанасъ Ц. Буровъ, Димитъръ Бръчковъ, Атанасъ Велевъ, Маринъ Павловъ, Петъръ Мерачковъ.

Кюстендилски окръгъ. Константинъ Ленковъ, Иванъ Карановъ, Георги Вѣтренски, Василь п. Николовъ, Христо Киселички, Минко Михайловъ, д-ръ Георги Стрѣзовъ, Василь Стаменовъ, Раденко Николовъ, Петъръ Пулковъ, Стефанъ Цоневъ, Василь Наконъ, Богданъ Рашевъ, Димитъръ Радевъ, Богданъ Петровъ, Кръстю Георгиевъ, Георги Диневъ, Алекса Гашковъ, Иванъ Милевъ, Иванъ Соколовъ, Боте Минчовъ, Спасъ Николовъ,

Варненски окръгъ. Венедиктъ Поповъ (отсъствува), Костадинъ Геневъ, Стефанъ Русевъ, Панайотъ Кърджиевъ, Господинъ Ангеловъ, Тодоръ Ноевъ, Атанасъ Ивановъ, Велико Стояновъ, Юрданъ Поповъ, Георги Маджаровъ, Хамидъ Керимовъ, Османъ Хюсеиновъ, Гавриилъ Цонковъ, Мехмедъ Хасановъ, Иванъ Стояновъ, Никола Ивановъ, Лазаръ Разпоповъ, Нухъ Мустановъ, Добри Куруяневъ, Атанасъ Савовъ, Андрѣй Мудевъ, Абтараманъ Хасановъ, Желѣвъ Абаджиевъ, Стефанъ Поповъ, Алекси Щеревъ, Миндо Марчевъ, д-ръ Иванъ Йордановъ, Хасанъ-Бей Анти-Беевъ, Петъръ Калинковъ, Тодоръ Гавраиловъ, Харалампъ Вълчановъ (отсъствува), Благой Кирчевъ (отсъствува).

Видински окръгъ. Найчо Цановъ, Тодоръ Влайковъ, Илия Георговъ, д-ръ Йосифъ Фаденхехтъ, Григоръ Константиновъ, Мито Миленковъ, Георги Добриновичъ, Ванко Георгиевъ, Станчо Момчевъ, Лозанъ Ивановъ, Миланъ Георгиевъ, Димитъръ Ценовъ, Тома Вълчовъ, Цвѣтко Костовъ (отсъствува), Георги Забунувъ, Киро Тодоровъ, Първулъ Първуловъ, Малинъ Пановъ (отсъствува), Никола Пановъ, Деко Ванковъ, Коста Стефановъ, Анто Живковъ, Петъръ Гергановъ, Живко Еленковъ (отсъствува).

Шуменски окръгъ. Христо Тодоровъ, Иванъ Дочевъ, Янко Симеоновъ, Сюлюманъ Мемишевъ, Христо Косевъ, Ходжа Юмеръ Ибрамовъ, Иванъ Шамарджиевъ, Гиню Градинаровъ, Спиридонъ Рачевъ, Калю Малевъ, Боянъ Димовъ, Тодоръ Ивановъ, Добри Добревъ, Исмаилъ Алиевъ, Али Мейзуновъ, Михаилъ Пѣдевъ, Димчо Станевъ, Стоянъ Борсуковъ, Костадинъ Енчевъ, Мехмедъ Месудовъ (отсъствува), Христо Хаджиевъ, д-ръ Христо Мутафовъ, Йорданъ Стоевъ, Стоянъ Камбуровъ, Гани Славчевъ, Димитъръ Драгиевъ, д-ръ Кънчо Милановъ, Александъръ Груевъ, Иванъ Савовъ, Фило Ненковъ.

Врачански окръгъ. Михалъ Клисурски, Петъръ Бояджиевъ, Витанъ Герасимовъ, Зафиръ Минчевъ, Тодоръ Кратунски, Марко Георгиевъ, Петъръ Абрашевъ, д-ръ Константинъ Помяновъ, Петко Геновъ, Грозю Петковъ, Стефанъ Савовъ (отсъствува), д-ръ Стоянъ Даневъ, х. Вандо Бобшевски, Мито Орозовъ, Димитъръ Йоцовъ, Никола Савовъ, Тодоръ Балабановъ, Цеко Пешевъ, Лазаръ Георгиевъ, Марко Петровъ, Тодоръ Лунгаловъ, Коста Гръковъ, Дамянъ Вълчевъ, Първанъ Герговъ, Тончо Върбинъ, Иванъ Кунчовъ, Иванъ Младеновъ (отсъствува), Мито Аврамовъ, Иванъ Пендовъ, Иванъ Русевъ (отсъствува).

Пловдивски окръгъ. Христо Пулневъ, Христо Павловъ, д-ръ Мичо Багаровъ, Нено Чакаровъ, Никола Пулевъ, Иванъ Кирковъ, д-ръ Борисъ Вазовъ, Георги Томчевъ, Иванъ Василевъ, Нако Начевъ, Димитъръ Биковъ, Велчо Велчевъ, д-ръ Георги Гаговъ, Димитъръ Христовъ (гласувал по-рано), Стою Джулчевъ, Александъръ Евстатиевъ, Стефанъ Консуловъ, Стоянъ Кескиновъ, Ангелъ Горановъ, Щерю Костадинчевъ, Крумъ Карагѣзовъ, д-ръ Петко Главиневъ, Стефанъ Калчевъ, Христо Каракачановски, Никола Козаревъ, Антонъ Папазовъ, Атанасъ Пачевъ, Илия Поповъ, Милю Балтовъ, Гавриилъ Старирадевъ, Харитонъ Куевъ, Атанасъ Гечевъ, д-ръ Христо Касаровъ, Стефанъ Янколовъ, Ангелъ Томчевъ, Иванъ Дойковъ, Илия Бобчевъ, Атанасъ Каблешковъ, Петко Разсукановъ, Янко х. Атанасовъ, Янко Щеревъ, Антонъ Франга (гласувал по-рано).

Старозагорски окръгъ. Георги Шиваровъ, Георги Кюмюревъ, Димитъръ Матѣевъ, Василь Димчевъ (отсъствува), Иванъ Недѣлковъ, Атанасъ Илиевъ, Димитъръ Драгиевъ (гласувал по-рано), Станчо Момчевъ (гласувал по-рано), Александъръ Людскановъ, Петъръ Шипковъ, Иванъ Гешовъ (гласувал по-рано), Слави Славовъ (отсъствува), Стефанъ Колинковъ, Къню Тоневъ, Антонъ Франга (гласувал по-рано), Тоню Ралевъ, Миланъ Стояновъ, Василь Константиновъ, Никола Недковъ, Желю Вла-

шки, Апостолъ Урумовъ, Димитъръ х. Тоневъ, Георги Христордовъ, д-ръ Никола Радевъ, Атанасъ Арнаудовъ, Стефанъ Гжбовъ, Марко Божковъ, Стойко Стойковъ, Колю Станевъ, Курти Чолаковъ, Тодоръ Орловъ, д-ръ Стефанъ Христовъ, Вълчо Дончевъ, Кирилъ Славовъ, Маринъ Стойловъ, Петъръ Пъевъ, Колю Митевъ, Иванъ Минчевъ, Александъръ Поповъ, х. Иванъ Господиновъ, Георги Старирадевъ, Манахилъ Петровъ.

Софийски окръгъ: Александъръ Людсковъ (гласувалъ по-рано), Иванъ Гешовъ (гласувалъ по-рано), Харалампий Карастояновъ, Петъръ Станчевъ, Иванъ Кожухаровъ, Ханъмъ Фархи, Марко Балабановъ, Иванъ Вазовъ (отсъствува), Стефанъ Пипевъ, д-ръ Димитъръ Загоровъ, Дончо Пишмановъ, Теодоръ Теодоровъ, Михаилъ Маджаровъ, Иванъ Пъевъ, Стефанъ С. Бобчевъ (гласувалъ по-рано), Йорданъ Веселиновъ, Тодоръ Димчевъ, Цвѣтанъ Маноловъ, Георги Згуревъ, Христо Ковачевъ, Михаилъ Георгиевъ, Стоилъ Паневъ, Цвѣтанъ Вучковъ, Никола Пауновъ, Теодоръ Теодоровъ (гласувалъ по-рано), д-ръ Андрей Ходжовъ, Емануилъ Начевъ, Соколъ Невлянки, Иванъ Карастояновъ, Йорданъ Кошевъ, Никола Начевъ, Кръстю Марковъ, Станко Христовъ, д-ръ Полихронъ Нейчевъ, д-ръ Стоянъ Даневъ (гласувалъ по-рано), Михаилъ Маджаровъ (гласувалъ по-рано), Иванъ Миневъ, Павелъ Парапановъ, Иванъ Толевъ, Рашко Маджаровъ, Георги Пъевъ, Иванъ Андрѣевъ, Атанасъ Тричковъ, Геора Шойлевъ, Арсо Илиевъ и Мито Гоповъ.

Прѣдседателъ: Умоляватъ се прѣброителитѣ г. г. д-ръ Никола Георгиевъ и Илия Бобчевъ да прѣброятъ бюлетинитѣ.

(Слѣдъ прѣброяването)

Отъ 426 избрани народни прѣдставители, гласоподавали сж 394. Получили сж гласове: г. Димитъръ Яблански — 1, г. Марко Балабановъ — 1, г. Недко Почевъ — 1, владиката на земледѣлцитѣ — 1, палата на земледѣлскитѣ дружбаша — 1, 68 бѣли бюлетини, а пкъ г. д-ръ Стоянъ Даневъ е получилъ 321 гласове — всичко 394. Обявявамъ, слѣдователно, за избранъ прѣдседателъ на великото Народно събрание г. д-ръ Стоянъ Даневъ.

(Верѣдъ бурни и продължителни ржкоплѣскания и викове „ура“, г. д-ръ Стоянъ Даневъ заема прѣдседателското мѣсто)

Прѣдседателъ д-ръ С. Даневъ: Г. г. народни прѣдставители! Като заемамъ прѣдседателското мѣсто, считамъ за приятенъ дългъ да ви поблагодаря за честта, която ми направихте, да ме изберете прѣдседателъ на V-то велико Народно събрание.

Ще се погрижа да оправдая довѣрието ви.

Г-да! Схващамъ всичката деликатностъ на задачата, която ми се възлага.

И наистина, за пръвъ пѣтъ слѣдъ 33 години, отъ зараждането на конституционния режимъ въ България се прави стѣпка на прѣдъ — за пръвъ пѣтъ слѣдъ 33 години въ великото Народно събрание сж застъпени всички политически течения въ България, въ лицето на най-авторитетнитѣ си прѣдставители. При тази обстановка, моя дължностъ първа и послѣдна е да държа високо знамето на истинската свобода на словото, . . .

Прѣдседателъ: Д-ръ С. Даневъ.

Отъ дѣсницата: Bravo! (Бурни ржкоплѣскания)

Прѣдседателъ: . . . на оная свобода, благодарение на която, при спазването на прилична форма, може да се хвърли пълна и всестранна свѣтлина върху проблемитѣ, поставени на дневенъ редъ.

Моето искрено желание да запазя тази свобода, надѣя се, ще намѣря единдушното подкрѣпление на всички народни прѣдставители, безъ разлика на партия, защото, не ще съмнѣние, че най-цѣнното оръдие за запазване на тази свобода е въ ржцѣтѣ на самитѣ народни прѣдставители: достатъчно е и въ най-горещия разгаръ на борбата да съумѣятъ да запазятъ достолѣпие въ изразитѣ. Азъ отъ моя страна обѣщавамъ да направя всичко, за да гарантирамъ пълна свобода на говоренето, убѣденъ, че по този начинъ ще се привнесе кое що за повдигане значението на Народното събрание, което, като велико, би трѣбвало да застане на недостѣгаема висота, за да може, при дѣлни и обстояни разисквания, съ честь да изпълни мисията, която му се възлага.

Отъ дѣсницата: Bravo! (Бурни ржкоплѣскания)

Прѣдседателъ: Г. г. народни прѣдставители! Всичко, което въ това отношение се привнесе отъ насъ, ще се впише въ активъ на политическата мисль въ България.

Г-да! Азъ повторно ви благодаря за избора.

Отъ дѣсницата: Bravo! (Продължителни ржкоплѣскания)

Министъръ-прѣдседателъ И. Гешовъ: Искамъ думата г. прѣдседателю.

Прѣдседателъ: Има думата г. министъръ-прѣдседателъ.

Министъръ-прѣдседателъ И. Гешовъ: Г. г. народни прѣдставители! Мисля, ще се съгласите съ мене, че трѣбва днешното засѣдание да се свърши, тъй като доста сме уморени.

Азъ прѣдлагамъ, г. г. народни прѣдставители, да имаме засѣдание утрѣ на 8 ч. заранѣта, тъй като тукъ, както виждате, горещинитѣ сж доста голѣми, та добрѣ ще бѣде да почваме работа заранъ, при хладина.

А като дневенъ редъ прѣдлагамъ:

Първо, допъзване на бюрото съ избирање на подпрѣдседатели, секретари и квестори.

Второ, въпросътъ за правилникъ за вжтрѣшния редъ на великото Народно събрание — новъ ли ще си изработимъ, или ще се водимъ по правилника на послѣдното обикновено Народно събрание.

Трето, изборъ на комисию по провѣрка на изборитѣ. Ако сте съгласни, г. г. народни прѣдставители, моля да приемете тоя дневенъ редъ и да вдигнемъ засѣданието.

Отъ дѣсницата: Съгласни, прието. (Ржкоплѣскане)

Прѣдседателъ: Които приематъ прѣдложението на г. министъръ-прѣдседателя, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Засѣданието се отлага за утрѣ, 8 ч. сутринѣта.

(Вдигнато на 1 ч. 25 м. слѣдъ пладне)

Секретари: { С. Русевъ.
Д. Йоцовъ.

Началникъ на Степнографското бюро: Т. Гължбовъ,